

Pižmovka (*Ondatra zibethicus*)

Opis: Velik obvodni glodavec, približno velikosti morskega prašička. Telo meri 25–35 cm, rep pa 20–25 cm. Kožuh je rdečerjav ali temnorjav, po trebuhu in licih nekoliko svetlejši. Dlake okoli nosu in brki so obarvani temno, nohti so beli. Rep je stransko sploščen in se pri plavanju premika levo-desno. Na kopnem je hrbet izbočen in spominjajo na voluharja. Med plavanjem je nad gladino poleg glave tudi del hrbta.

Nutrija (*Myocastor coypus*), pri nas prav tako tujerodna vrsta, je veliko večja. Telo meri 45–65 cm, rep 30–45 cm. Telo je pokrito s temnorjavo resasto dlako, le okoli smrčka so dlake in brki obarvani belo. Noge so črnorjave, neodlakane, kremplji pa črni. Rep je po obliki podoben podganjemu in je v prerezu okrogel. Med plavanjem je rep iztegnjen naravnost nazaj. Eden od očitnih prepoznavnih znakov so veliki, oranžni sekalci. Kadar hodijo po kopnem, imajo izrazito sključeno držo. Med plavanjem je hrbet zravnan, večji del telesa je pod vodo. Nad vodo štrli le glava.

Voluharji (*Arvicola* sp.) so precej manjši. Telo meri 12–22 cm, rep pa 10–15 cm. Rep je v prerezu okrogel.

Pižmovka (*Ondatra zibethicus*)

Foto: Cephas, CC BY-SA 3.0

Izvor: Severna Amerika.

Status v Sloveniji: Prve najdbe v naravi v Sloveniji so iz leta 1937 (Lovsko informacijski sistem Lisjak). Pižmovka se je sprva razširila in naselila območja številnih rek in mokrišč, po letu 2000 pa je začelo število iz za zdaj neznanega vzroka upadati. Ker so trenutno populacije majhne, od leta 2005 ni posebnih ukrepov za njihov nadzor (Zavod za gozdove Slovenija, Območja enota Brežice, 2018).

Habitat: Obvodni in vodni habitati. Poseljujejo območja počasi tekočih rek, jezer in mokrišč, kjer v brežine kopljejo rove.

Poti vnosa: Pobeg in izpust s farm, kjer so jih v preteklosti gojili za krzno.

Vplivi: S kopanjem rogov v brežine vodotokov pižmovke povečujejo erozijo in s tem povzročajo ekonomsko škodo na kmetijskih območjih (Gaaf et al., 2007). Večinoma se prehranjujejo z rastlinsko

hrano, del prehrane pa so tudi sladkovodne školjke, katerih številčnost se lahko zaradi plenjenja precej zmanjša (Skyrienė & Paulauskas, 2012).

Literatura:

Gaaf, A., R. de Graaf, R. Michels, S. Reinhard & H Vrolijk, 2007. Economosche schade als gevolg van graverij en vraat door muskusratten. Project report 4.07.05 LEI, Den Haag.

<https://edepot.wur.nl/27748>

Lovsko informacijski sistem Lisjak, Predlogi letnih načrtov lovsko upravljavskih območij za leto 2012, Dolgoročni načrti za LUO za obdobje 2007-2016

Skyrienė, G., & A. Paulauskas, 2012. Distribution of invasive muskrats (*Ondatra zibethicus*) and impact on ecosystem. Ekologija 58(3): 357-367.

Zavod za Gozdove Slovenije, Območna enota Brežice, 2018. Letni lovsko upravljavski načrt za VII. Posavsko lovsko upravljavsko območje za leto 2018.

https://www.gov.si/assets/Ministrstva/MKGP/DOKUMENTI/LOVSTVO/Letni-nacrti-lovsko-upravljavskih-obmocij/39e48148b4/LLUN_Posavsko_LUO_2018.pdf

Povzeto po: Kus Veenvliet, J. in P. Veenvliet, 2020. Opisi izbranih invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo. Poročilo naloge: Materiali za ozaveščanje o invazivnih tujerodnih vrstah. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so.p. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor.